

کم‌خونی‌های ارثی

بسیاری از ما از کم‌خونی رنج می‌بریم. این بیماری علامت‌های مختلفی دارد که ارث و ژنتیک از جمله آنهاست. دکتر شیدا نظری، فوق تخصص خون و انکولوژی در برنامه نیمروزی رادیو سلامت درباره کم‌خونی‌های ارثی سخن گفته است که چکیده‌ای از آن را می‌خوانید.

کم‌خونی‌های ارثی

جام جم آنلاین: بسیاری از ما از کم‌خونی رنج می‌بریم. این بیماری علامت‌های مختلفی دارد که ارث و ژنتیک از جمله آنهاست. دکتر شیدا نظری، فوق تخصص خون و انکولوژی در برنامه نیمروزی رادیو سلامت درباره کم‌خونی‌های ارثی سخن گفته است که چکیده‌ای از آن را می‌خوانید.

در کم‌خونی‌هایی که زمینه ارثی دارند، معمولاً یکی از والدین درگیر این بیماری بوده و حتماً در فامیل سابقه کم‌خونی وجود داشته که شایع‌ترین آنها تالاسمی است.

تالاسمی اختلال ارثی خونی است که با کاهش هموگلوبین و گلبول‌های قرمز خون مشخص می‌شود و به همین علت ممکن است به خستگی فرد منجر شود. تالاسمی به دو نوع مینور و ماژور تقسیم می‌شود.

تالاسمی مینور نوعی است که یکی از والدین حتماً ناقل ژن آن هستند و فرد از والدین به ارث می‌برد، ولی اگر پدر و مادر هر دو ناقل این ژن باشند که بیشتر در ازدواج‌های فامیلی این اتفاق می‌افتد، فرم تالاسمی ماژور پیش می‌آید.

افراد مبتلا به تالاسمی مینور گلبول‌های قرمز کوچکی دارند اما عملکرد این گلبول‌ها خوب است و این افراد از نظر هوشی و رشد مشکلی ندارند. تنها مشکل این افراد کمتر بودن میزان هموگلوبین خون از حد طبیعی است و چون هموگلوبین وظیفه انتقال اکسیژن را در بدن به عهده دارد، گاهی این افراد در فعالیت‌های شدید احساس خستگی می‌کنند. همچنین اگر کم‌خونی ناشی از فقر آهن هم به آن اضافه شود خستگی این افراد چند برابر افزایش می‌یابد.

رنگ پریدگی، تنگی نفس، بیقراری، کندی رشد و زردی از علائم دیگر این بیماری است. برخلاف تصور عموم بایک آزمایش خون ساده هرگز نمی‌توان تالاسمی را تشخیص داد و لازم است آزمایش‌های تکمیلی انجام شود.

بسته به شدت تالاسمی علائم بالینی آن متغیر است. گاهی علائم از نوزادی مشخص می‌شود گاهی هم ممکن است بدون علامت واضح باقی بماند. در تالاسمی ماژور به علت افزایش خون‌سازی شکل استخوان‌بندی صورت افراد تغییر پیدا می‌کند. مثل: مدل جمجمه، پیشانی، گونه و....

تمام فعالیت‌های روزمره افراد مبتلا به تالاسمی مینور مثل بقیه افراد است و تنها نیاز به مراقبت‌های بیشتری دارند به‌عنوان مثال در سنین رشد باید به مساله کم‌خونی ناشی از فقر آهن توجه شود. همچنین در صورت ابتلای فرد به عفونت یا نیاز به جراحی، حتماً باید پزشک معالج را از ابتلای فرد به تالاسمی مینور آگاه کرد چون ممکن است فرد نیاز به تزریق خون پیدا کند.